

ZESPÓŁ PAŃSTWOWYCH SZKÓŁ MUZYCZNYCH w ŻORACH
PAŃSTWOWA SZKOŁA MUZYCZNA I stopnia

RAPORT Z EWALUACJI WEWNĘTRZNEJ
2024/2025

Wymaganie 1:

**PROCESY EDUKACYJNE SĄ ORGANIZOWANE W SPOSÓB
SPRZYJAJĄCY UCZENIU SIĘ**

Zespół ewaluacyjny:

Agnieszka Bator-Skowrońska
Adam Dzierżęga
Martyna Horochowik

W roku szkolnym 2024/2025 w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach powołany został zespół ewaluacyjny, którego zadaniem było przeprowadzenie w Państwowej Szkole I stopnia badań dotyczących zagadnienia: „Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”. Takie badanie miało już miejsce w żorskiej szkole muzycznej w roku szkolnym 2017/2018; wykazało ono wówczas, że szkoła spełnia to wymaganie. Obecnie zespół ewaluacyjny miał na celu ponowne zbadanie tego obszaru tematycznego, aby dowiedzieć się, czy szkoła nadal funkcjonuje w sposób, który sprzyja uczeniu się.

Ważną kwestią w organizacji procesów edukacyjnych jest ich dobre zaplanowanie. Oznacza to m.in. ustalenie planu lekcji tak, aby odpowiadał on możliwościom uczniów (dostosowanie planu zajęć w szkole muzycznej do planu lekcji w szkołach ogólnokształcących), dobór odpowiedniego repertuaru, informowanie uczniów i ich rodziców o wymogach, terminach (popisów, koncertów, egzaminów), współpraca nauczycieli instrumentu głównego z nauczycielami teorii oraz rodzicami uczniów, stwarzanie uczniom możliwości zaprezentowania nabytych umiejętności (organizacja popisów, koncertów), a także wspólne organizowanie i realizowanie projektów ogólnoszkolnych.

Uczniowie znają cele uczenia się, a także wymogi wobec nich. Tak uczniowie, jak i rodzice, znają ogólne zasady oceniania, są też informowani o postępach w nauce lub o ewentualnych problemach, które mogą wystąpić. Nauczyciele motywują swoich uczniów do aktywności oraz wspierają ich w trudnych sytuacjach – wszystko to stwarza atmosferę sprzyjającą uczeniu się.

Procesy edukacyjne organizowane są w taki sposób, aby umożliwić uczniom powiązanie różnych dziedzin sztuki i wiedzy z umiejętnościami nabywanymi w szkole muzycznej.

Uczniowie mają często wpływ na organizację oraz przebieg procesu uczenia się, a także – w przypadku nauki gry na instrumencie – na wybór programu.

Nauczyciele w szkole muzycznej współpracują ze sobą, tak w zakresie zajęć indywidualnych (gra na instrumencie), jak i grupowych (przedmioty teoretyczne), wymieniając między sobą spostrzeżenia dotyczące całościowego procesu nauczania w szkole I stopnia. Wszyscy bowiem (całe grono pedagogiczne) są w równym stopniu odpowiedzialni za całość procesu nauczania w szkole muzycznej.

W celu uzyskania aktualnego obrazu sytuacji dotyczącej organizacji procesów edukacyjnych została przeprowadzona ankieta skierowana do trzech grup respondentów: nauczycieli, uczniów oraz rodziców uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia.

WYNIKI ANKIETY PRZEPROWADZONEJ WŚRÓD NAUCZYCIELI

Pytanie 1:

Czy informuje Pan/Pani swoich uczniów o celach uczenia się i oczekiwaniach wobec nich?

- tak - 91,3%
- częściowo - 8,7%
- nie - 0%

Pytanie 2:

Czy Pana/Pani uczniowie są informowani o zasadach oceniania?

- tak - **100%**
- nie - 0%

Pytanie 3:

Czy uwzględnia Pan/Pani indywidualne potrzeby i możliwości uczniów w procesie nauczania?

- tak - 95,65%
- często - 4,35%
- czasami - 0%
- rzadko - 0%
- nie - 0%

Pytanie 4:

Czy daje Pan/Pani uczniom możliwość wpływania na organizację i przebieg procesu uczenia się?

- tak - 60,87%
- nie - 0%
- czasami - 39,13%

Pytanie 5:

Czy stosuje Pan/Pani jakieś nowatorskie rozwiązania w pracy z uczniami?

- tak (jeśli tak, proszę podać przykłady) - 60,87%
- nie - 39,13%

Pytanie 6:

Czy uważa Pan/Pani, że szkoła wspiera inicjatywy uczniów i pomaga je realizować?

- tak - 86,95%
- nie - 4,35%
- nie mam zdania - 8,7%

Pytanie 7:

Czy Pana/Pani zdaniem atmosfera panująca w szkole muzycznej sprzyja uczeniu się?

- tak - **100%**
- nie - 0%
- nie mam zdania - 0%

WNIOSKI:

Jak wynika z ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli PSM I stopnia w Żorach, przywiązują oni dużą wagę do tego, by uczniowie byli świadomi celów nauczania oraz, aby byli zainteresowani i chętni do współpracy. Uczniowie wiedzą, jakie są wobec nich oczekiwania (wymogi), znają też zasady oceniania. Uwzględniane są indywidualne potrzeby i możliwości uczniów, którzy mogą też często mieć wpływ na organizację oraz przebieg procesu uczenia się.

Jedno z pytań ankiety dotyczyło nowatorskich rozwiązań w pracy z uczniami; nauczyciele wskazali całą gamę ciekawych przykładów, dzięki którym proces uczenia się jest wspomagany interesującymi działaniami.

Te działania, to:

- muzykowanie kameralne (gra w małych zespołach)
- szkolenia i warsztaty z udziałem uczniów
- nauka improwizacji (radość muzykowania w połączeniu z kreatywnością)
- organizowanie koncertów domowych
- śledzenie interesujących trendów dotyczących nauki, a także słuchanie nagrań, z użyciem Internetu
- stosowanie elementów metody Suzuki
- lekcje otwarte

- organizowanie warsztatów instrumentalnych.

Podejmowanie w/w działań wskazuje na fakt, iż nauczyciele są kreatywni i bardzo pomysłowi w kwestii zainteresowania uczniów swoim przedmiotem. Wiele z podanych przykładów stanowi element zabawy, a przecież właśnie bawiąc się dziecko uczy się chętnie i bez wysiłku.

Na pytanie, czy – zdaniem nauczycieli – atmosfera panująca w szkole muzycznej sprzyja uczeniu się, 100% ankietowanych odpowiedziało twierdząco.

WYNIKI ANKIETY PRZEPROWADZONEJ WŚRÓD UCZNIÓW

Pytanie 1:

Czy jesteś zadowolony/a z planu lekcji w szkole muzycznej?

- tak - 59,26%
- nie - 22,22%
- nie zastanawiam się nad tym - 18,52%

Pytanie 2:

Czy jest dla Ciebie jasne, jakie oczekiwania mają wobec Ciebie nauczyciele?

- tak - 74,08%
- nie - 11,11%
- trudno powiedzieć - 14,81%

Pytanie 3:

Czy zasady oceniania i wymagania edukacyjne są dla Ciebie zrozumiałe?

- tak - 37,04%
- raczej tak - 40,74%
- trudno powiedzieć - 3,7%
- raczej nie - 3,7%
- nie - 14,82%

Pytanie 4:

Czy zajęcia, w których bierzesz udział, są dla Ciebie interesujące i motywujące do uczenia się i ćwiczenia na instrumencie?

- tak - 66,66%
- nie - 18,52%
- nie zastanawiam się nad tym - 14,82%

Pytanie 5:

Czy będąc w trudnej sytuacji możesz liczyć na pomoc ze strony szkoły?

- tak - 37,04%
- nie - 7,41%
- nie wiem - 55,55%

Pytanie 6:

Czy masz wpływ na organizację i przebieg uczenia się w Szkole muzycznej?

- tak - 48,15%
- nie - 22,22%
- trudno powiedzieć - 29,63%

Pytanie 7:

Czy – Twoim zdaniem – atmosfera panująca w szkole sprzyja uczeniu się?

- tak - 70,36%
- nie - 14,82%
- nie mam zdania - 14,82%

WNIOSKI:

Uczniowie PSM I stopnia w dużej mierze są zadowoleni ze swojego planu zajęć w Szkole muzycznej. Zdecydowana większość wie, jakie są wobec nich oczekiwania.

Również dla większości ankietowanych zajęcia są interesujące i motywujące do uczenia się oraz ćwiczenia na instrumencie.

Jeśli chodzi o wpływ na organizację i przebieg uczenia się w Szkole muzycznej, około połowy respondentów odpowiedziało twierdząco, a około 30% twierdzi, że trudno im na to pytanie odpowiedzieć.

Co do atmosfery sprzyjającej uczeniu się, ponad 70% ankietowanych odpowiedziało twierdząco, a około 15% nie ma zdania na ten temat, znamienite jest jednak, że na kilku ankietach pojawił się dopisek: „Najlepsza Szkoła Muzyczna” z dorysowanym serduszkiem – to raczej nie wymaga komentarza, pozwala tylko na stwierdzenie, że badane wymaganie ewaluacyjne również według uczniów realizowane jest we właściwy sposób.

WYNIKI ANKIETY PRZEPROWADZONEJ WŚRÓD RODZICÓW

Pytanie 1:

Czy został/a Pan/Pani zapoznany/a z zasadami i kryteriami oceniania przyjętymi w szkole?

- tak - **100%**
- nie - 0%

Pytanie 2:

Czy są one dla Pana/Pani zrozumiałe, przejrzyste i jasne?

- tak - 93,3%
- nie - 0%
- częściowo - 6,7%

Pytanie 3:

Czy uważa Pan/Pani, że wasze dziecko jest oceniane sprawiedliwie?

- tak - **100%**
- nie (jeśli nie, proszę określić, dlaczego?) - 0%

Pytanie 4:

Czy uważa Pan/Pani, że uczniowie mają wpływ na tematykę zajęć i sposób ich prowadzenia?

- tak - 20%
- nie - 26,7%
- nie mam zdania - 53,3%

Pytanie 5:

Czy Pana/Pani zdaniem informacja zwrotna o wynikach dziecka pomaga mu w uczeniu się?

- tak - 86,7%
- nie - 0%
- nie mam zdania - 13,3%

Pytanie 6:

Czy w szkole podejmuje się starania, aby dziecko miało poczucie sukcesu w nauce na

miarę jego możliwości?

- tak - 80%
- nie - 6,7%
- inne - 13,3%

Pytanie 7:

Czy Szkoła Muzyczna pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje dziecka?

- tak - **100%**
- nie - 0%
- nie mam zdania - 0%

Pytanie 8 :

Czy Pana/Pani dziecko jest motywowane przez nauczycieli do nauki?

- tak - 93,3%
- nie - 0%
- nie wiem - 6,7%

WNIOSKI:

Ankieta przeprowadzona wśród Rodziców uczniów PSM I stopnia w Żorach wykazuje, że wszyscy znają zasady i kryteria oceniania. 100% Rodziców twierdzi zgodnie, że dziecko oceniane jest sprawiedliwie! Respondenci potwierdzają, że szkoła podejmuje starania, aby dziecko miało poczucie sukcesu. Również 100% Rodziców uważa, że Szkoła muzyczna pomaga rozwijać zainteresowania i aspiracje dzieci, a ponad 93% twierdzi, że dziecko jest przez nauczycieli motywowane do nauki.

Fakt, że aż na 3 (z 8) pytania wszyscy ankietowani odpowiedzieli zgodnie, pozytywnie!, pozwala wysnuć wniosek, iż według opinii Rodziców organizacja procesu nauczania w PSM I stopnia sprzyja uczeniu się.

WNIOSKI Z WYWIADU PRZEPROWADZONEGO Z PANIĄ DYREKTOR ZPSM w ŻORACH

Szkoła Muzyczna w ogromnym stopniu uwzględnia potrzeby uczniów, tak poprzez dostosowywanie planu zajęć (aby nie kolidował ze szkołą ogólnokształcącą), jak i umożliwianie realizacji zajęć dodatkowych, jakich potrzebę zgłaszają uczniowie. Wprowadzane są, na wniosek uczniów, rodziców, czy nauczycieli, różnego rodzaju innowacje. Przykładem może tu być zorganizowanie w tym roku szkolnym Przesłuchań śródrocznych w formie popisu w klasie wiołonczeli, co spotkało się z bardzo pozytywnym oddźwiękiem ze strony uczniów biorących w nich udział. Tego rodzaju działania zapewniają uczniom komfort i bezpieczeństwo, zachęcając ich zarazem do rozwijania ich muzycznych pasji. Szkoła oferuje też wiele możliwości występowania, zarówno w szkole, jak i poza jej siedzibą. Dokłada się starań, by tych występów było jak najwięcej, ponieważ dla uczniów jest to możliwość zaprezentowania się na różnych scenach. Przykładami niech będą: organizowane co roku „Koncerty twórczości dziecięcej”, w których biorą udział wszyscy uczniowie klas I-III cyklu sześcioletniego, a w tym roku Koncert chóru PSM I st. w Pałacu w Baranowicach czy też Koncert Zespołu Instrumentalnego PSM I st. w Sali koncertowej w Jastrzębiu-Zdroju. Wnioski o możliwość nauki na instrumencie dodatkowym (fortepian jazzowy, flet, gitara i inne) rozpatrywane są pozytywnie. Wielu uczniów klas młodszych niż IV C6 czy II C4 uczestniczy w zajęciach z przedmiotu „Zespół instrumentalny” (obowiązkowy dopiero od klasy IV C6 i II C4), a niektórzy

z nich grają nawet w dwóch zespołach, jeśli tylko mają taką chęć i potrzebę. Trudności uczniów uwzględniane są na różnorodnych płaszczyznach. Przede wszystkim – coraz częściej pojawia się taka potrzeba – szkoła sporządza dostosowania (zgodnie z opiniami z Poradni psychologiczno-pedagogicznej), tworzy WOPFU oraz IPET w przypadku uczniów z orzeczeniem.

Każdy nauczyciel podchodzi indywidualnie do swoich uczniów, modyfikując lekcje i sposób pracy zgodnie z ich potrzebami i możliwościami.

Grupy zajęć teoretycznych nie liczą więcej niż 16 osób, co również pozwala na indywidualne podejście do uczniów.

Szkoła rekomenduje szkolenia organizowane przez Centrum Edukacji Artystycznej prowadzone przez psychologów, pedagogów i metodyków; część z nich koncentruje się na pracy z uczniami z orzeczeniami. Szkoła informuje też o specjalistycznych jednostkach psychologiczno-pedagogicznych działających przy CEA.

Najbardziej kluczowy wpływ na to, że procesy edukacyjne w PSM I stopnia w Żorach sprzyjają uczeniu się, według Pani Dyrektor, ma kadra nauczycielska, którą, oprócz wysokich kwalifikacji oraz profesjonalizmu, cechuje wzajemne zaufanie sprzyjające wartościowym dyskusjom wzajemnej pomocy w pracy pedagogicznej. Nauczyciele wspierają się, panuje atmosfera życzliwości i współpracy – ten „czynnik ludzki” jest tutaj najważniejszy. Kadra nauczycielska regularnie uczestniczy w organizowanych przez szkołę szkoleniach (m. in. szkolenia prowadzone przez dr M. Ratalewską).

Według Pani Dyrektor wszystkie wyżej wymienione elementy wpływają na dobrą współpracę tak z Rodzicami, jak i z uczniami, bez czego proces edukacyjny nie byłby tak efektywny. Szkoła muzyczna sprzyja więc rozwojowi uczniów, co bezpośrednio potwierdzają ich Rodzice. Potwierdzeniem tego wniosku jest też co roku ogromne zainteresowanie podjęciem nauki w Szkole muzycznej w Żorach (bardzo duża ilość zgłoszeń).

EWALUACJA WEWNĘTRZNA 2017/2018

A

EWALUACJA WEWNĘTRZNA 2024/2025

Po przeprowadzeniu badań można śmiało powiedzieć, że wnioski z ewaluacji przeprowadzonej w roku szkolnym 2017/2018 w ogromnej mierze pokrywają się z wnioskami z tegorocznej ewaluacji.

A oto one:

- nauczyciele uwzględniają potrzeby uczniów w planowaniu procesu edukacyjnego;
- wszyscy respondenci potwierdzają w ankietach, że cele nauczania i oczekiwania wobec uczniów są im znane;
- uczniowie są oceniani sprawiedliwie;
- nauczyciele przywiązują wagę do tego, by ich uczniowie nabywali umiejętności świadomej i samodzielnej pracy;
- w procesie dydaktycznym nauczyciele uwzględniają indywidualne potrzeby i możliwości uczniów;
- uczniowie mogą mieć wpływ na organizację i przebieg procesu nauczania;
- nauczyciele motywują uczniów do nauki wspierając ich według potrzeby w trudnych sytuacjach;
- nauczyciele wprowadzają nowatorskie pomysły i metody w realizację nauczania, aby ułatwić, a także urozmaicić naukę.

PODSUMOWANIE

W roku szkolnym 2024/2025 w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach, w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia, przeprowadzona została ewaluacja wewnętrzna dotycząca wymagania: „Procesy edukacyjne są zorganizowane w sposób sprzyjający uczeniu się”. Zespół ewaluacyjny przeprowadził na terenie szkoły badania w postaci przeanalizowania ankiet przygotowanych dla trzech kluczowych grup respondentów (nauczyciele, uczniowie, rodzice) oraz wywiadu z Panią Dyrektorką na temat badanego wymagania. Ankiety zostały sformułowane konkretnie i jednoznacznie i zawierały pytania ściśle związane z opracowywanym zagadnieniem. Zostały one wnikliwie przeanalizowane i opisane we wnioskach. Wywiad przeprowadzony z panią dyrektorką pozwala wysnuć konkluzję, że procesy edukacyjne w szkole muzycznej sprzyjają rozwojowi uczniów, co potwierdzają oni sami, a także ich Rodzice. Ta opinia przekłada się również bezpośrednio na coraz większe – z roku na rok – zainteresowanie młodych ludzi podjęciem nauki w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach. Końcowy wniosek z podsumowania ewaluacji wewnętrznej 2024/2025 przeprowadzonej w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia w Zespole Państwowych Szkół Muzycznych w Żorach jest jednoznacznie pozytywny i potwierdza, że spełnione jest wymaganie 1:

PROCESY EDUKACYJNE SĄ ZORGANIZOWANE W SPOSÓB SPRZYJAJĄCY
UCZENIU SIĘ

Żory, 17.06.2025 r.